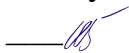

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

**Навчально-науковий інститут Архітектури,
Містобудування та Дизайну
Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну**

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

 Олена ОЛЕНІНА
«20» червня 2026 р.

Реєстраційний № 12

«20» червня 2026 р.

«Живописна робота для сучасного житлового інтер'єру»

Кваліфікаційна робота студентки
групи ОМ-2022-1

ступінь вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 023 – Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Освітньої програми «Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Степаненко Софія Олександрівна

Керівник: к. мист., доцент

 Підлісна О.В.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Рецензент: к. мист., доцент

 Дзюбенко П.О.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Харків – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Живопис у сучасному житловому інтер'єрі.....	4
1.1. Проблема візуальної одноманітності сучасного житлового простору.....	4
1.2. Роль живопису у формуванні емоційного середовища інтер'єру.....	7
1.3. Аналіз світових та українських прикладів використання живопису в інтер'єрі.....	9
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2. Стилiстичні та композиційні особливості живопису для інтер'єру.....	13
2.1. Основні стилі та напрями живопису в інтер'єрі.....	13
2.2. Колористика та її вплив на простір.....	14
2.3. Взаємодія живопису з архітектурою та дизайном приміщення.....	15
2.4. Композиційно-художній аналіз аналогів.....	16
Висновки до розділу 2.....	19
РОЗДІЛ 3. Авторський художній проєкт живописної роботи.....	21
3.1. Концепція твору: ідея та зміст.....	21
3.2. Стилiстичне рішення та художні засоби.....	22
3.3. Техніка виконання роботи.....	22
3.4. Очікуваний вплив роботи на інтер'єр.....	23
Висновки до розділу 3.....	24
ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27
ДОДАТКИ.....	29

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні житловий простір важливий не тільки для зручності, а й для того, щоб людина почувала себе безпечно та комфортно. Інтер'єр це не просто приміщення, а й спосіб показати свою індивідуальність. Живопис допомагає зробити інтер'єр особливим, створює потрібний настрій і додає простору душевності. Особливо це важливо зараз, коли багато інтер'єрів мають однаковий вигляд і виглядають нудно через стандартизацію. Використання авторських картин дозволяє уникнути такої одноманітності та зробити інтер'єр унікальним і цікавим. Тому вивчення ролі живопису в оформленні житлових приміщень є актуальним і допоможе зрозуміти, як покращити комфорт і красу в повсякденному житті.

Об'єкт дослідження. Художні засоби оформлення сучасного житлового інтер'єру.

Предмет дослідження. Живописна робота як художній елемент інтер'єру

Мета роботи. Вивчити роль живопису як одного з засобів оформлення житлових інтер'єрів та використати в результаті досліджень створення живописного утворень.

Методи дослідження. Аналіз художніх і наукових джерел на тему дослідження; вивчення та аналіз аналогів; вивчення основних властивостей інтер'єрного живопису; розробка концепції живописного твору; практичне виконання.

РОЗДІЛ 1. Живопис у сучасному житловому інтер'єрі

1.1. Проблема візуальної одноманітності сучасного житлового простору.

Сучасний дизайн житлових приміщень формується під впливом процесів глобалізації, розвитку масового виробництва та поширення однакових дизайнерських стандартів. У 21 столітті інтер'єр все більше будується на засадах функціональності, зручності та універсальності, що впливає на вигляд житлових кімнат. Через це формується проблема візуальної одноманітності інтер'єрів, що виражається у використанні стандартних планувань, звичних меблів та обмеженого вибору кольорів.

Важливою рисою сучасного житлового простору стає переважання мінімалістичних рішень в оформленні. Мінімалізм означає відхід від зайвих прикрас, простоти форм, чітких ліній і практичності кожного предмету. З одного боку такий підхід допомагає створити чистий і естетичний простір, який відповідає швидкому темпу життя сучасної людини. З іншої сторони це може привести до того, що інтер'єр втрачає свою індивідуальність та привабливість. Цю думку підтверджує Рудольф Арнхейм, який вважав, що «візуальна форма має бути живою і динамічною, щоб підтримувати психологічний стан людини, інакше виникає відчуття візуального розпаду простору» [3].

Одним із важливих факторів, що сприяє одноманітності інтер'єру є рішення кольорової гами. Сучасні житлові приміщення найчастіше оформлюють у нейтральних тонах таких як білий, сірий, чорний і бежевий. Як зазначають митці у сфері мистецтвознавства, зокрема Н.Скляренко, уніфікація пов'язана з бажанням упорядкувати побут, але при цьому часто втрачається унікальність самого житла [15]. Такий підхід обумовлений прагненням до створення універсального і довговічного дизайну, бо нейтральні кольори

легко комбінуються між собою та з різними стилями. Також ці кольори допомагають візуально збільшити простір, зробивши його світліше та більш гармонічним. Але надмірне використання спокійної палітри без яскравих або контрастних акцентів часто призводить до «візуальної тиші», коли простір виглядає візуально приємно, але не викликає особливих емоцій.

Дослідники О.Сєдак та О.Запорожченко підкреслюють, що відсутність виразних кольорових акцентів у нейтральних інтер'єрах порушує цілісність композиції, через що житло перетворюється на «фон без головного образу» [14].

Ще однією проблемою, яка сприяє утворенню візуальної одноманітності простору є широке розповсюдження масового маркетингу продукції у сфері дизайну інтер'єру. Великі меблеві бренди та виробники декоративних елементів пропонують типові, стандартні рішення, що легко інтегруються у різноманітні житлові простори. Завдяки своїй доступності та зручності такі продукти користуються значною популярністю. Та одночасно призводять до формування однакових шаблонів оформлення житлових приміщень. В результаті інтер'єри різних людей набувають схожості, втрачаючи свою індивідуальність та унікальність.

Зараз велике значення має вплив цифрових платформ та соціальних мереж, які сприяють поширенню певних трендів у сфері дизайну. Візуальні образи, що активно поширюються у сфері медіа створюють певні уявлення про сучасний інтер'єр. Він часто відтворюється без індивідуальних потреб та вподобань людей. Це створює проблему повторення однакових дизайнерських рішень і поширення однотипних просторових композицій.

Подивившись та ознайомившись з аналізом сучасних тенденцій, представлених у матеріалах профільних конференцій з дизайну інтер'єру та образотворчого мистецтва (КНУБА, КНУКиМ, ЛНАМ), вони підтверджують, що соціальні мережі формують своєрідний «глобальний шаблон», у якому естетичні аспекти домінують над функціональною унікальністю та особистою індивідуальністю [13].

Проблема візуальної одноманітності має не лише естетичне, але і психологічне значення. Приміщення, яке позбавлене індивідуальності не викликає у людини відчуття комфорту та емоційної прив'язаності. Інтер'єр сприймається людиною не лише як фізичне оточення, а як частина її власної індивідуальності. Відсутність виразних художніх елементів може спричинити відчуття порожнечі простору. Це негативно впливає на емоційний стан людини. У зв'язку з цим виникає потреба у застосуванні художніх елементів, які надають інтер'єру унікальність. Одним із найкращих способів вирішення цієї проблеми є авторський живопис. Живопис має індивідуальний характер, що дозволяє створити неповторний образ простору. Живопис у сучасному інтер'єрі виконує не лише декоративну, а й композиційну функцію. Він може стати центральним аспектом, навколо якого формується весь простір. Завдяки використанню кольору, форми та фактури живопис може змінювати сприйняття інтер'єру та створювати певний настрій у людини.

Особливої актуальності у сучасних інтер'єрах зараз набуває абстрактний живопис. Його перевага полягає у відсутності конкретного сюжету, що дає можливість глядачу подивитися на художній твір відповідно до власного емоційного стану. Абстрактні композиції легко вписуються в різні стилістичні контексти, зберігаючи свою художню цінність. Щоб подолати цю проблему можна застосувати живопис на великих форматах. Масштабні роботи суттєво впливають на сприйняття простору, роблячи інтер'єр більш виразним і цілісним. Ці роботи стають центром уваги, виконуючи головну роль, що організує навколишній простір.

Значну роль відіграє також фактурність живопису. Використання різноманітних технік нанесення фарби, створення рельєфної поверхні, поєднання матових та глянцевої ділянок надає роботі глибини та динамічності. Такі фактурні особливості ефектно поєднуються з

нейтральною кольоровою гамою інтер'єру, зберігаючи стриманість та одночасно підвищує його художню виразність.

Також окремої уваги заслуговує застосування акцентних кольорів і декоративних деталей, а саме золотих відтінків. Вони широко використовуються у сучасному інтер'єрі абстрактного живопису. Золоті елементи надають роботам вишуканості, підкреслюють їх статусний характер і створюють ефект теплого світіння. Це є особливо важливим для житлових приміщень.

Проблема візуальної одноманітності сучасного житлового інтер'єру є комплексною. Вона зумовлена стандартизацією дизайнерських рішень, переваженням нейтральної кольорової гами та поширенням типових оформлень. Вирішення цієї проблеми можливо через впровадження авторського живопису. Він здатен надати простору свою індивідуальність. Живопис виступає як ефективний інструмент створення унікального середовища, що задовольняє естетичні та психологічні потреби людини.

1.2. Роль живопису у формуванні емоційного середовища інтер'єру

Сучасний житловий інтер'єр виконує не лише естетичну функцію, а й є головним чинником формування емоційного стану людини. Простір, у якому людина перебуває щодня має безпосередній вплив на її психологічне самопочуття, рівень комфорту та загальний настрій. У цьому контексті особливе значення набувають художні елементи, які здатні перетворювати візуальне середовище та наповнити його емоціями.

Живописна робота є одним із найкращих засобів створення емоційної атмосфери в інтер'єрі. Не дивлячись на функціональні частини дизайну, живопис звертається до емоційного сприйняття людини.

Одним із основних чинників емоційного впливу живопису виступає колір.

Через колір, форму, композицію та фактуру він формує певний настрій і впливає на підсвідомі реакції глядача. Як підкреслював В.Кандинський, колір є засобом безпосереднього впливу на душу, а кожен відтінок викликає певну вібрацію людського духу [2]. Колористичне рішення здатне визначати характер простору, викликати відчуття спокою, динаміки, тепла або стриманості. У сучасних інтер'єрах, де найчастіше нейтральні відтінки, живопис є засобом введення додаткових кольорів.

Наприклад, поєднання сірих і білих тонів із чорними елементами створює відчуття гармонії, врівноваженості та стабільності. Але в той же час додавання золотого кольору додає композиції тепло, вишуканість та певну урочистість.

Композиція у живописній роботі активно впливає на створення емоційного простору. Розташування елементів, баланс форм, ритм і динаміка впливають на сприйняття зображення. Горизонтальні композиції, які часто застосовуються у сучасному інтер'єрі, створюють відчуття стабільності та спокою. Діагональні чи контрастні композиційні рішення додають відчуття руху та енергії.

Фактура також важлива для емоційного впливу живопису. Текстурні поверхні, багатошарове нанесення фарби, застосування різних технік створюють ефект глибини і матеріальності. Такий живопис сприймається не лише візуально, а й на дотик. Це посилює емоційне залучення глядача. У сучасних інтер'єрах фактурний живопис створює контраст і робить простір ніби живим.

Особливе місце в інтер'єрі займає абстрактний живопис. Він є одним із найкращих засобів формування емоційного простору. Відсутність конкретного сюжету дозволяє глядачу побачити художний твір по іншому. Кожен глядач може відчути різні емоції, що робить сприйняття більш індивідуальним і особистим. Абстракція не нав'язує певного сюжету

композиції. Він створює емоційний стан, що може змінюватися залежно від настрою людини.

В умовах простору з нейтральною кольоровою гамою абстрактна картина може стати центральним елементом, який привертає увагу.

Вона задає тон усьому інтер'єру. Впливає на вибір додаткових декоративних елементів і на сприйняття масштабу приміщення.

Не менш важливим є взаємодія живопису з освітленням. Природне та штучне світло змінює сприйняття кольору, підкреслює фактуру та створює додаткові візуальні враження. Особливо це стосується робіт з металізованими або глянцевиими елементами, які відбивають світло і надають композиції динамічності. Завдяки цьому картина може змінювати свій вигляд залежно від часу доби та умов освітлення. Це посилює емоційний вплив людини від твору.

Живописна робота також сприяє формуванню індивідуального характеру інтер'єру. Вона відображає смаки, стиль і внутрішній світ власника. Створює унікальне середовище, що відрізняється від стандартизованих дизайнерських рішень. Це особливо важливо в умовах сучасної уніфікації дизайну, коли багато інтер'єрів виглядають однаково.

Вибір конкретного художнього рішення у живописі залежить від функціонального призначення приміщення.

Завдяки поєднанню кольору, композиції, фактури та світла живопис значною мірою впливає на сприйняття простору. Створює атмосферу комфорту та гармонії, а також підкреслює індивідуальність житла.

1.3. Аналіз світових та українських аналогів використання живопису в інтер'єрі.

У сучасному дизайні житлового інтер'єру живопис є засобом формування художнього образу простору. Аналіз світових та українських прикладів

демонструє стійку тенденцію до використання абстрактного живопису. Це поєднує естетичну виразність з універсальністю. У світовій практиці сучасного дизайну інтер'єру широко застосовуються великі полотна, виконані у стриманій кольоровій гамі. Найчастіше використовуються композиції з білими, сірими, чорними та бежевими відтінками з додаванням яскравих кольорів, золотих або металізованих тонів. Такі роботи чудово пасують до мінімалістичного дизайну з лаконічними формами та стриманими кольорами.

Горизонтальна орієнтація композиції створює відчуття спокою та стабільності, що є важливим для житлового простору.

Важливою рисою сучасного живопису інтер'єру є активне використання фактури. Багато робіт виконуються у техніці багатошарових мазків, текстурних елементів та ефектами підтікання фарби. Це утворює відчуття глибини та руху. Така техніка робить композицію живою і більш виразною на тлі стриманого інтер'єру.

Аналіз сучасних прикладів свідчить про особливу популярність горизонтальних композицій. Вони традиційно розміщуються над диванами або у зонах відпочинку. Такий формат утворює візуальний баланс в просторі та підкреслює архітектурні особливості приміщення. В світовій практиці велике значення мають декоративні елементи, які підсилюють емоційний вплив живопису. Золото створює ефект світіння, відбиває світло та надає інтер'єру відчуття вишуканості та завершеності. У поєднанні з темними та нейтральними кольорами ці елементи стають гарним композиційним рішенням.

В українському контексті сучасні художники також активно працюють у напрямі абстрактного живопису в інтер'єрі. Серед них варто виділити Т. Сільваші [10],[11], Анатолія Криволапа [7], Олександра Животкова [8], чії творіння демонструють глибоку роботу з кольором та фактурою в абстрактному живописі. Їхні дослідження в сфері колористичної гармонії та

матеріальності живописної поверхні є основою для розвитку сучасного мистецтва.

Особливо цінним у творчості Т.Сільваші [10] та А.Криволапа [7] як показують автори, є колір у нефігуративному живописі стає інструментом перетворення простору. Він допомагає подолати проблему візуальної одноманітності житла. А пошуки О. Животкова [8] та П.Бевзи [9], пов'язані з фактурністю та світлом через роботу з матеріалом та світловими акцентами. Вони є важливими для розуміння взаємодії сучасного арт-об'єкта з архітектурним середовищем. Для українських митців характерне поєднання світових тенденцій із власними художніми пошуками. Їх роботи вирізняються застосуванням різних технік, експериментами з матеріалами і особливою увагою до колірної гармонії.

Аналіз аналогів дозволяє виділити такі ключові характеристики, як використання нейтральної кольорової гами з яскравими деталями, перевага абстрактних композицій, застосування великих полотнів, активне використання фактури, використання декоративних елементів, а також прагнення вписати абстрактний живопис в інтер'єр.

Усі ці особливості відповідають потребам сучасного житлового простору, який потребує одночасної стриманості й виразності. Саме тому абстрактний живопис виступає гарним рішенням, здатним виконувати як декоративну, так і емоційну функцію.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.

В ході виконання роботи було проведено теоретичний аналіз за яким встановлено, що сучасний житловий інтер'єр формується під впливом тенденцій мінімалізму, функціональності та стандартизації, через що формується проблема візуальної одноманітності та втрати індивідуальності простору. Виявлено, що однією з ключових проблем є використання нейтральної кольорової гами та однакових дизайнерських рішень, які можуть знижувати емоційну виразність середовища. У зв'язку з цим особливого значення набуває застосування художніх засобів, які здатні урізноманітнити простір та надати йому індивідуального характеру. Досліджено, що живопис, на думку багатьох митців, таких як В.Кандинський [2], Т.Сільваші [10], А.Криволапа [7], О. Животкова [8], і П.Бевзи [9], є ефективним інструментом формування емоційного середовища інтер'єру. На їх думку, завдяки поєднанню кольору, композиції та фактури живописна робота впливає на психологічний стан людини, створює атмосферу комфорту і гармонії. Аналіз світових і українських аналогів показує, що основними тенденціями розвитку сучасного інтер'єрного живопису стало використання нейтральних кольорів, великі полотна та застосування текстурних рішень. Особливу роль відіграє використання декоративних елементів, що підсилюють естетичну виразність творів.

З цього я можу зробити висновок, що живопис у сучасному інтер'єрі виступає не лише декоративним елементом, а й важливим засобом подолання проблеми візуальної одноманітності та створює індивідуальний художній образ простору.

2.1. Основнi стилi та напрями живопису в сучасному iнтер'єрі.

У сучасному дизайні інтер'єрний живопис використовується для гармонії у середовищі, виділення певних зон і створення балансу. Одним з популярних напрямів, на даний момент, є абстрактний живопис. Абстракція допомагає уникнути конкретних сюжетів і звертає увагу на кольорах, формах, ритмах і фактурі. Такі картини добре вписуються у будь який інтер'єр і підкреслюють з іншими елементами декору. Абстрактні роботи часто стають актуальними у приміщеннях, де треба створити сучасну і динамічну атмосферу. Відомий художник В.Кандинський вважав абстракцію вищою формою духовного вираження, підкреслюючи важливість «внутрішньої необхідності» в мистецтві [2].

Реалістичний живопис також досить популярний. Пейзажі, портрети та натюрморти допомагають створювати відчуття затишку та стабільності. Імпресіонізм і постімпресіонізм цінують за легкість, світлову насиченість і емоційність. Такі картини роблять простір повітряним і живим.

Також у сучасному інтер'єрі застосовують графічний живопис та поп-арт. Поп-арт виділяється яскравими кольорами і вражаючими контрастами, створюючи енергійний і молодіжний вигляд. Графічні роботи часто базуються на чутких лініях, геометрії і монохромній палітрі, що робить їх ідеальними для мінімалізму, там де цінують стриманість та м'які кольори. Окремо я хочу відзначити етнічний і декоративно-прикладний живопис. Він передає національні традиції та культурні мотиви. Такі роботи додають інтер'єру унікальності, гармонійно поєднуються з натуральними матеріалами, додають простору тепла та затишку.

Нещодавно новим напрямом став цифровий живопис. Він все більш популярним через можливість друку на різних поверхнях і масштабування.

Цей вид мистецтва підходить для реалістичних та абстрактних композицій з високою деталізацією.

2.2. Колористика та її вплив на простір

Колористика є одним із основних засобів художнього вираження. Саме колір задає характеру та впливає на емоційне сприйняття простору. В інтер'єрі колір не тільки виконує декоративну роль, а ще організовує простір. Він впливає на психологічний стан людини та формує композицію. Від правильно підібраної колірної гами залежить відчуття затишку, температури простору та загальний настрій людини. Цю взаємодію докладно розглядає О.Д.Пилипчук, наголошуючи, що «художньо-декоративні особливості та колористика в інтер'єрі є єдиною системою, яка містить елемент, що підкріплює або послаблює емоційне відчуття простору» [5]. Зазвичай кольори поділяють на теплі, холодні і нейтральні відтінки. Цю класифікацію разом із вивченням їх взаємодії розробив І.Іттен, який виділив сім основних типів колірних контрастів [1]. Серед них важливе місце займає контраст теплих і холодних відтінків. Теплі кольори створюють відчуття затишку, активності та візуально наближають об'єкти. Контраст додаткових кольорів, за теорією І.Іттена дає відчуття рівноваги і яскравості [1]. У живописі для інтер'єру теплі тони часто застосовують у таких приміщеннях, як вітальні чи їдальні.

Холодні кольори асоціюються зі спокоєм, простором і глибиною. Вони можуть візуально розширювати кімнату, роблячи її світлою та просторою. У живописі холодна палітра створює атмосферу гармонії, дистанції та релаксації. Частіше застосовуюся такі відтінки у таких приміщеннях як спальні, робочі зони, та там де потрібна концентрація.

Нейтральні відтінки зазвичай допомагають врівноважити яскраві кольори. Вони використовуються для гармонійного поєднання різних елементів. Часто

можна зустріти у мінімалістичних інтер'єрах, де увага зосереджена на формі та текстурі.

Я можу відзначити, що у колористиці досить важливим є контраст. Він підсилює виразність композиції. В інтер'єрних картинах контрастні елементи часто використовують як акценти, навколо яких формується загальна композиція простору. Також важливою є фактура. Золота поталь додає декоративності й виділяє окремі деталі картини, створюючи світових ефект та змінює сприйняття твору залежно від освітлення. Таке поєднання добре виглядає у сучасних інтер'єрах, де важлива взаємодія світла, матеріалу і кольору. Крім контрасту, у колористиці використовують тон. Такий підхід створює ніжний і спокійний вигляд, підсилює цілісність стилю і допомагає уникнути візуального перевантаження. Тонально гармонійні роботи підходять для інтер'єру, де важливий баланс загального образу. Вони мають психологічний вплив, тому вибір картин у інтер'єр часто враховує не тільки естетику, а й психологічні впливи.

2.3. Взаємодія живопису з архітектурою та дизайном приміщення

Живопис в інтер'єрі не існує окремо. Він завжди перебуває у взаємозв'язку з архітектурою і загальною концепцією дизайну простору. Картина не просто декоративний елемент, а частина цілісної композиції. Форма кімнати, матеріали, освітлення, меблі та колір завжди взаємодіють між собою. Саме це забезпечує гармонію, затишок і завершеність інтер'єру. І.В.Бугайова наголошує, що «у випадковому інтер'єрі – як у житловому, так і у громадському – гарний твір виступає не декоративним доповненням, а структурним елементом, що формує характер нашого доквілля» [6]. Архітектура задає основні параметри, а живопис може підкреслювати ці властивості і коригувати сприйняття простору. Наприклад, вертикальні композиції в картинах візуально піднімають стелі, а горизонтальні

розширюють кімнату. Завдяки цьому живопис може коригувати архітектурні недоліки або навпаки підсилювати їх переваги.

У класичних приміщеннях доречні реалістичні або академічні твори з традиційною композицією і спокійною палітрою. Для мінімалістичних просторів краще підходять абстрактні або графічні роботи. Вони підкреслюють простоту і функціональність. Так живопис стає частиною загальної ідеї оформлення приміщення.

Окремо хочу виділити значимість освітлення у взаємодії живопису та дизайні простору. Природне світло допомагає показати справжні кольори та фактури. Штучне світло може виділяти окремі деталі або змінювати загальне сприйняття твору. У сучасних інтер'єрах часто застосовують спрямоване підсвічування картин, яке робить їх композиційними центрами і посилює їх значимість. Світло виступає своєрідним посередником між архітектурою та живописом.

Композиційне розміщення картин теж має значення. Вони можуть бути центром кімнати, підсилювати ритм простору або балансувати композицію. Місце для картини обирають враховуючи архітектурну структуру. Правильно підібране розташування живописної роботи допомагає створити цілісність інтер'єру і відчуття завершеності. Як зазначає Г.М.Логвиненко «композиція в образотворчому мистецтві є організуючим початком, що визначає взаємодію всіх елементів твору та їх вплив на глядача, тому правильно побудована робота здатна впорядкувати і простір, що оточує» [4].

Живопис не просто доповнює інтер'єр. Він впливає на його сприйняття, формуючи затишну атмосферу та підкреслює індивідуальність простору.

2.4. Композиційно-художній аналіз аналогів

Абстрактні твори не зображують конкретних сюжетів. Вони фокусуються на кольорах, формах, лініях, фактурі та композиції. Ці роботи дають свободу сприйняття глядачем, викликаючи в нього різні емоції залежно від

особистого досвіду. Абстракція актуальна сьогодні через її універсальність, здатність створювати гармонію з мінімалістичними та сучасними просторами. Ці картини легко вписуються у різні інтер'єри. Вони підтримують чистоту форм і викликають у глядача відчуття залишку. Я підготувала декілька творів митців, які надихають мене створювати абстрактні композиції.

Марина Васіленко «Золоте дерево процвітання», 2024. Українська художниця працює у змішаних техніках, використовує акрилові фарби, текстурну пасту та декоративні матеріали такі як металева і золота поталь для посилення світлових ефектів. Текстури об'ємна, з вираженими мазками та шаруватістю фарби. Світлі, сяючі відтінки, які переважають світло-жовті, пастельні і білі тони, що створюють відчуття прозорості і легкості. Використання золотих фрагментів підсилюють в роботі ефект сяйва. Картина створює відчуття ніжності, гармонії і надії. Авторка закликає глядачів до роздумів про духовне начало і позитивне сприйняття світу [12].

Олег Тістол «Пейзаж», 1996. Український митець працює олійними фарбами з інтенсивним шаром і фактурними мазками. Використовує товсте нанесення фарби для створення об'єму. Робота має спокійні, але насичені кольори. Автор використовує декоративні елементи у своїй роботі, а саме графічні вставки, що поєднують живопис і принт. Картина поєднує елементи реалістичного пейзажу із символічним посилом, роздумом про природу і культурну ідентичність. Пейзаж у роботі не просто зображення природи, а образ, що несе певну філософію і настрій [16].

Тиберий Сільваши «Живопис», 1996. Український митець працює також олійними фарбами та складною фактурою. Власна манера автора часто відзначається рельєфною поверхнею та інтенсивними мазками. Використовує яскраві, насичені кольори, що створюють динамічну картину. Ця робота про

любов до живопису, фокус на процесі створення, самовираження через колір і форму. В ній важлива не сюжетність, а емоційна насиченість і візуальний ритм [10].

Густав Клімт «Поцілунок», 1908-1909. Художник працює у стилі олійного живопису із застосуванням золотої поталі, що надає картині багатого металевого блиску. Поверхня гладка, з багатою орнаментальною фактурою. Золотий тон у поєднанні з теплими земляними кольорами, червоним і зеленим надає роботі гармонії, емоційної насиченості і зачаровує глядачів. Карина символізує єдність любові, духову та тілесну близькість. Образи чоловік і жінки переплетені золотом і узорами підкреслюють цінність почуттів [17].

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

В ході виконання роботи у другому розділі було вивчено і досліджено стилістичні та композиційні особливості живопису, призначеного для інтер'єру, його взаємодію з архітектурним і дизайнерським середовищем. Встановлено, що сучасний інтер'єрний живопис відзначається великою різноманітністю стилістичних напрямів, серед яких є абстракція, реалізм, мінімалізм, графічний живопис, декоративні форми та сучасні інтерпретації класичних художніх традицій. Кожен з цих напрямів виконує певні функції в інтер'єрі та має значний вплив на сприйняття простору.

Було проаналізовано роль колористики в живописі для інтер'єру.

Досліджено, що колір виконує не лише естетичну, а просторову та психологічний вплив на стан людини. Також вивчено значення колірного контрасту, тональної гармонії, використання декоративних елементів та взаємодію кольору зі світлом.

В ході дослідження композиційно-художнього аналізу аналогів було розглянуто та охарактеризовано декілька творів відомих митців, що працюють у напрямку абстрактного живопису.

РОЗДІЛ 3. АВТОРСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ПРОЕКТ ЖИВОПИСНОЇ РОБОТИ

3.1. Концепція твору: ідея та зміст

У своєму художньому проекті я вирішила зробити серію робіт. Вона складається з трьох абстрактних живописних картин, виконаних з використанням золотої поталі. Концепція серії має символічне відображення емоційного стану людини і світлового середовища через колір, форму та декоративні елементи. Я обрала абстракцію тому, що на мій погляд вона найбільш універсальний напрям для інтер'єрного простору. Оскільки абстракція не нав'язує конкретного сюжету, вона дає можливість кожному відчутти власні емоційні враження.

Головна ідея мого художнього проекту полягає у зображенні внутрішньої динаміки станів таких, як спокій, напруга та гармонія. Кожна із трьох картин виступає окремою емоцією. Але разом вони формують єдину композиційну і смислову картину. Серія створена як візуальна метафора переходу від хаосу до гармонії.

Особливе значення має використання декоративного елементу. Золота поталь символізує світло, цінність і духовність. Завдяки відбивним властивостям поталь може змінювати сприйняття картин залежно від освітлення, роблячи композицію динамічною і схожою до емоцій людини. Світлові частини робіт роблять композицію ніби «живою» і живопис взаємодіє з простором виразніше.

Композиційно роботи побудовані на основі вільної абстрактної структури з використанням руху, ритму та кольорових плям. Кольори кожної роботи має власну індивідуальність, але всі три картини об'єднані спільними декоративними елементами. Золота поталь у цій серії є головним візуальним елементом.

3.2. Стилiстичне рiшення та художнi засоби

Стилiстичне рiшення проекту опирається на принципах сучасного абстрактного живопису для застосування у iнтер'єрi. Моя головна iдея полягає у поєднаннi декору з емоцiйною виразнiстю через мiнiмалiзм. Обранi кольори важливи у процесi створення художнього образу. Синiй колiр символiзує спокiй, концентрацiю та просторову глибину. Бiлий колiр виконує функцiю свiтла i повітряностi, додає вiдчуття чистоти i балансу, а також служить нейтральним фоном для бiльш виражених кольорiв. Бежевий колiр приносить тепло i природнiсть до загальної палiтри. Вiн сприяє тональнiй гармонiї, взаємодiя холодний синiй iз контрастним золотим. Цей пiдхiд вiдповiдає концепцiї I.Иттена про «створення збалансованого колiрного порядку» [1].

Синiй, як головний колiр вiдповiдає теорiї В.Кандинського, який вважав його «символом безмежностi i глибокого спокою» [2]. Його присутнiсть у композицiї формує вiдчуття стабiльностi та затишку.

Золота поталь пiдсилює свiтлову динамiку творiв. Вона створює ефект внутрiшнього сяйва, змiнюючи свiй вигляд залежно вiд освiтлення. Це надає картинам живого характеру i активну взаємодiю з простором.

У художнiх засобах я використовую ритмiчне розмiщення кольорових плям, плавнi тони та контрасти свiтлого та темного. Також працюю у технiцi багатошарового фактурного нанесення фарби та текстурної пасти.

3.3. Технiка виконання роботи

Мiй художнiй проект з трьох абстрактних живописних робiт створений у змiшанiй технiцi. Я поєднала акриловий живопис iз використанням золотої поталi. Основою для робiт я взяла полотно зi 100% бавовни вiд виробника «Rosa Studio», натягнуте на пiдрамник. Воно вже було пiдготовлене

акриловим ґрунтом, тому роботи повинні бути довговічні. Спершу я зробила композиційну структуру, визначила де будуть розташовуватися ключові колірні плями і загальний ритм майбутньої роботи.

Наступним етапом виконую багатошарове нанесення акрилових фарб.

Обрала акрил від виробника «Glorgione Water Colours Premium». Він швидко висихає і створює фактурні щільні мазки. Це дозволяє надати моїм роботам живописну глибину, плавні кольорові переходи та динамічну поверхню.

Фактура досягається через різні техніки нанесення фарби такі, як широкі мазки, розтирання, нашарування та часткове зняття пігменту. Завдяки цьому поверхня картин набуває рельєфності і по різному реагує на освітлення.

Наступним етапом я наношу клей для золотої поталі на водній основі від компанії «Pentart» на полотно і чекаю деякий час. Після цього приклеюю сам декоративний елемент, підсушую і легким рухом кисті забираю зайве. Золота поталь виконує декоративну та композиційну функцію. Вона наноситься в вибраних зонах композиції, що дозволяє зберегти баланс між кольоровою площиною та металевими вставками.

Останнім етапом є нанесення фінального лакового покриття для акрилу від виробника «Rosa Studio», яке захищає роботи та підсилює насиченість кольорів.

3.4. Очікуваний вплив роботи на інтер'єр.

Мій художній проект серії абстрактних живописних робіт, на мою думку доповнює простір і формує емоційне сприйняття. Картини надають простору індивідуальності та художньої цілісності. Обрана колірна палітра створює гармонійний баланс розкоші і світлової динаміки. Золота поталь відбиває світло, змінюючи вигляд картин залежно від освітлення. Це робить мої роботи живими і додає унікальності інтер'єру.

Серія робіт може розміщуватися разом, формуючи цілісну емоційну картину. Психологічно моя серія робіт сприяє розвантаженню, зниженню напруги і

формуванню внутрішнього балансу, а золоті акценти додають енергії, тепла та затишку.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

У третьому розділі було представлено авторський художній проект, що складається з трьох абстрактних живописних робіт. Концепція проекту відображає емоційну динаміку та перехід від напруги до гармонії через абстрактні форми. Стилiстично проект опирається на сучасний абстрактний живопис з застосуванням у житловому інтер'єрі. Головну роль грають кольори, ритм, фактура та світлові акценти. Кольорова палітра забезпечує емоційну рівновагу і гармонійне сприйняття.

Золота поталь є ключовим декоративним елементом, що підсилює світлові ефекти. Технічно серія робіт виконана в багатошаровій акриловій техніці з фактурними прийомами та фрагментарним нанесенням поталі.

Очікувальний вплив робіт позитивно на емоційний стан глядача та формуючи акценти в інтер'єрі.

ВИСНОВКИ

В ході виконання кваліфікаційної роботи було досягнуто поставленої мети та виконано всі завдання. Досліджено, що живопис для житлового інтер'єру є важливим компонентом дизайнерського середовища. Проаналізовано наукові та публіцистичні джерела з теорії кольору, психології мистецтва та сучасного українського мистецтвознавства. Було сформовано проблему одноманітності сучасних житлових просторів через стандартизацію дизайну й надлишок нейтральних кольорових гам.

Перший розділ був присвячений теоретичним засадам живопису для житлового інтер'єру та основним стилістичним напрямам. У другому розділі розкрито композиційні і колористичні особливості живопису, роль контрасту, тону і декоративних елементів.

Третій розділ детально описує мій художній проект, його концепцію, ідею, палітру і техніку.

На основі виконання досліджено визначено, що рішенням проблеми є впровадження авторського нефігуративного живопису, який додає інтер'єру індивідуальності. Аналіз аналогів Т.Сільваші [10],[11], А.Криволап [7], О.Животков [8], П.Бевза [9], показав важливість великих форматів, фактурності та використання акцентних матеріалів. Композиційно-художній аналіз аналогів відомих митців таких, як М.Васіленко [12], О.Тістол [16], Т.Сільваші [10], Г.Клімт [17], показав різноманітність підходів у абстрактному та декоративному живописі, що використовується в інтер'єрі. Кожен автор по своєму працює з кольором, фактурою та композицією, підкреслюючи емоційну насиченість і взаємодію з простором.

На основі досліджень виконано практичне завдання. Практичною частиною стала серія з трьох абстрактних робіт, що реалізує концепцію переходу відчуття хаосу до гармонії у людини. Вибрані стилістичні рішення та змішана техніка забезпечують декоративну виразність і гармонійну

інтеграцію в житловий інтер'єр. Виконана робота доводить ефективність абстрактного живопису як засобу створення гармонійного, емоційно насиченого і візуально цілісного інтер'єру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Itten J. The Art of Color. — New York: Wiley, 1970.
2. Kandinsky W. Concerning the Spiritual in Art. — New York: Dover Publications, 1977.
3. Arnheim R. Art and Visual Perception. — Berkeley; Los Angeles; London: University of California Press, 2004.
4. Логвиненко Г. М. Основи композиції в образотворчому мистецтві. — Київ: Вища школа, 2010.
5. Пилипчук О. Д. Взаємозв'язок колористики інтер'єру і художньо-декоративних засобів // Архітектурний вісник КНУБА. — 2017.
<https://repository.knuba.edu.ua/items/947f029c-ea3d-497a-ac18-9ec23419813e>
6. Бугайова І. В. Особливості сучасного інтер'єру громадських просторів // Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну. — 2025.
<https://demiurge.knukim.edu.ua/>
7. Криволап Анатолій. Збірка №1. Каталог виставки «Музейна колекція». — Київ, 2015.
8. Животков Олександр. Робота з матеріалами 1984-2014. Каталог виставки. — Stedley Art Foundation, 2014.
9. Бевза Петро. Синергія. Каталог виставки. — Київ, 2022.

10. Сільваші Тиберій. Кола Сільваші. Каталог виставки / авт. текстів К. Сита, К. Фокіна та ін. — Київ: б.в., 2024.
11. Сільваші Тиберій. Випадковості та монохромі. Каталог виставки / Eye Sea Gallery. — Львів: б.в., 2025.
12. Васіленко Марина. Місце, якого немає. Каталог персональної виставки в The Naked Room. — Київ: б.в., 2024.
13. Матеріали конференцій з дизайну інтер'єру та образотворчого мистецтва (КНУБА, КНУКиМ, ЛНАМ).
<https://lib.knukim.edu.ua/materiali-konferenciya/>
14. Сєдак О. І., Запорожченко О. Ю. Колористика інтер'єру. Київ : Каравела, 2023.
<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051894.pdf>
15. Скляренко Н. В. та ін. Сучасні тенденції формування інтер'єрного простору // Український мистецтвознавчий дискурс. 2025.
16. Тістол Олег. Пейзаж. 1996. Каталог персональної виставки в The Naked Room. — Київ: б.в., 2024.
17. Клімт Густав. Поцілунок. 1908–1909. Музей Белведер, Відень.

ДОДАТКИ

Додаток А

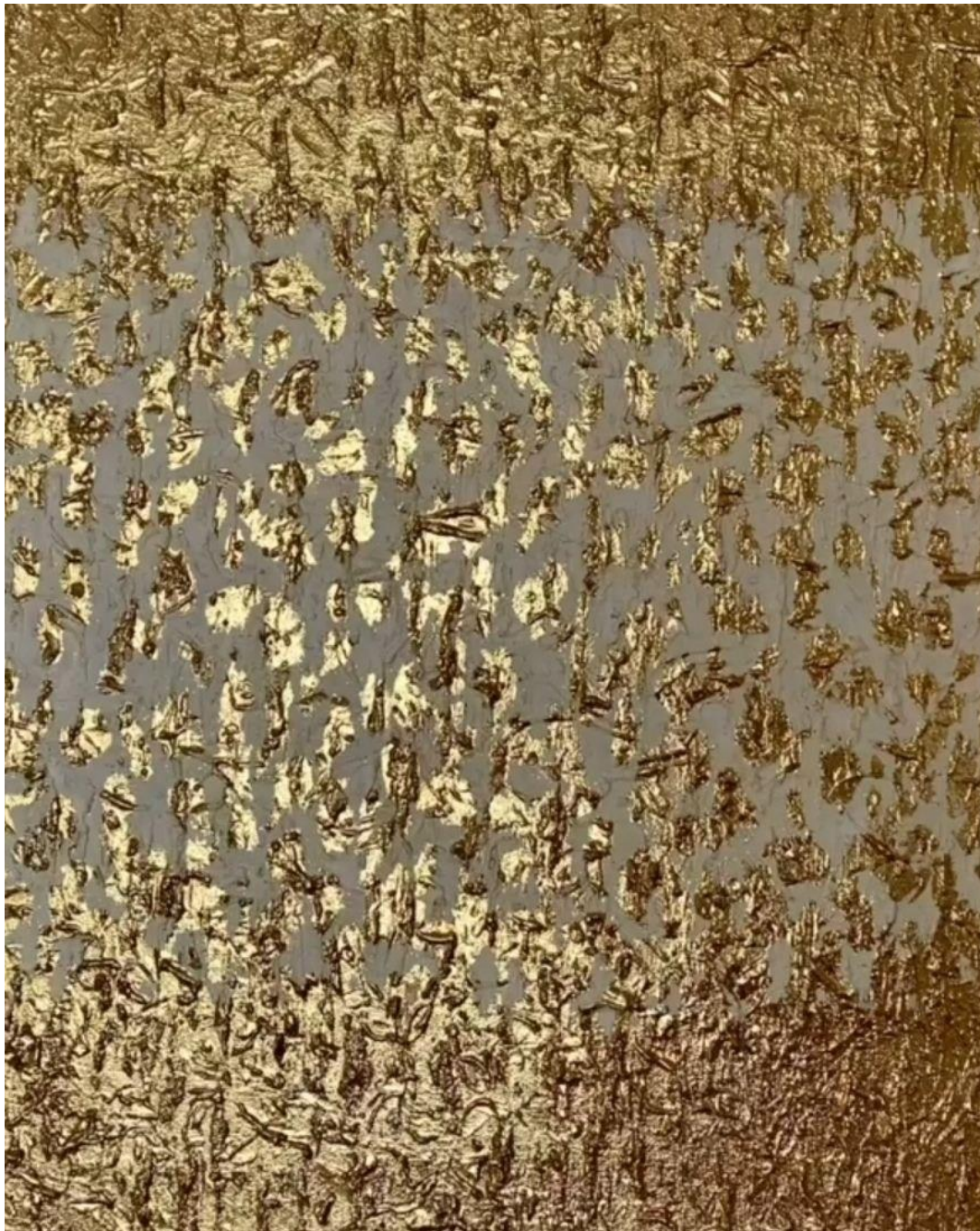

Рис. 1. Марина Васіленко "Золотий вимір", 2023

Рис. 2. Марина Васіленко «Золоте дерево процвітання», 2024

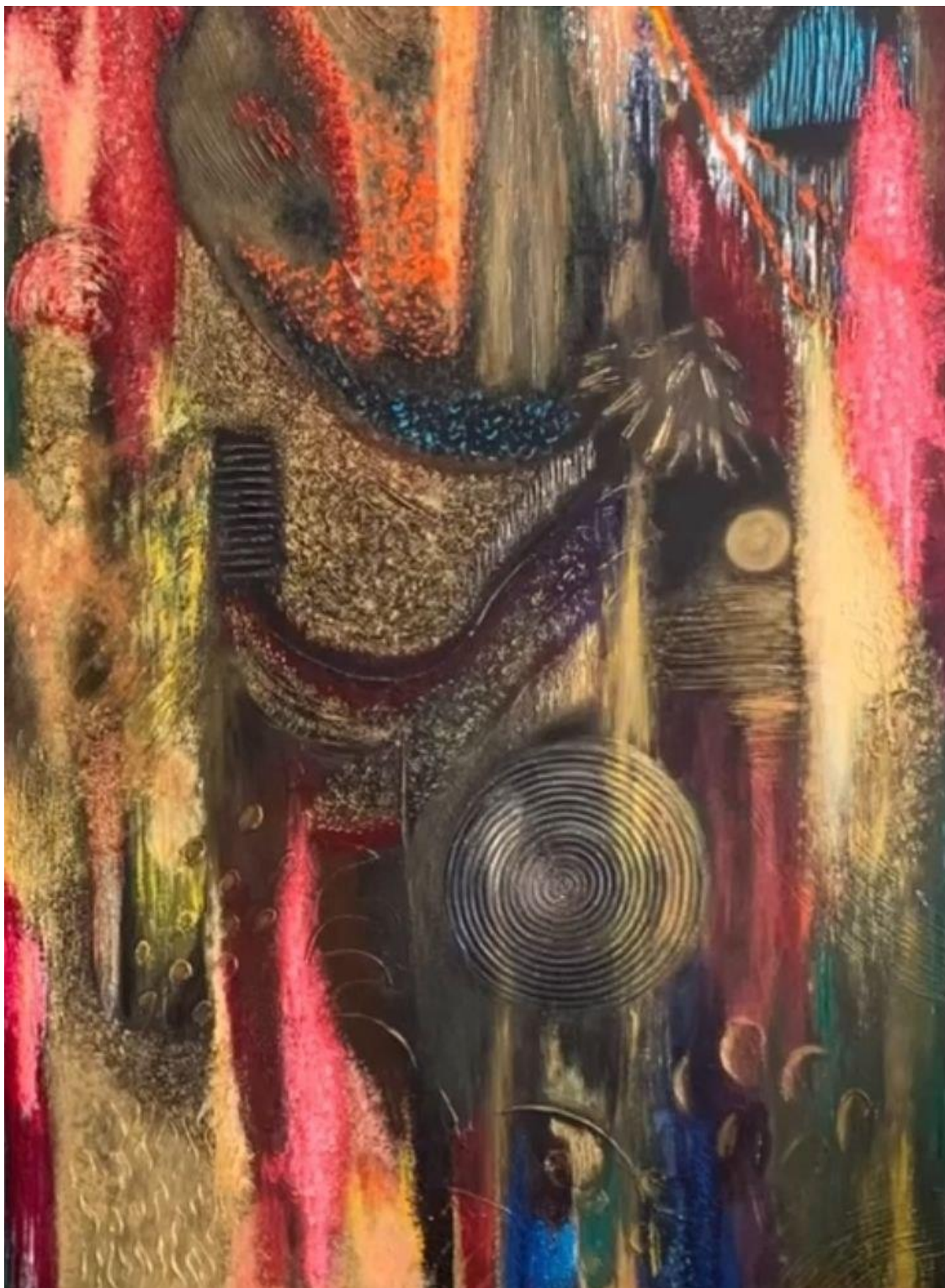

Рис. 3. Марина Васіленко «Butterfly Effect», 2024

Рис. 4. Олег Тістол «Пейзаж», 1996

Рис. 5. Олег Тістол «Арабат», 2012

Рис. 6. Олег Тістол «Борщ. Сметана», 2012

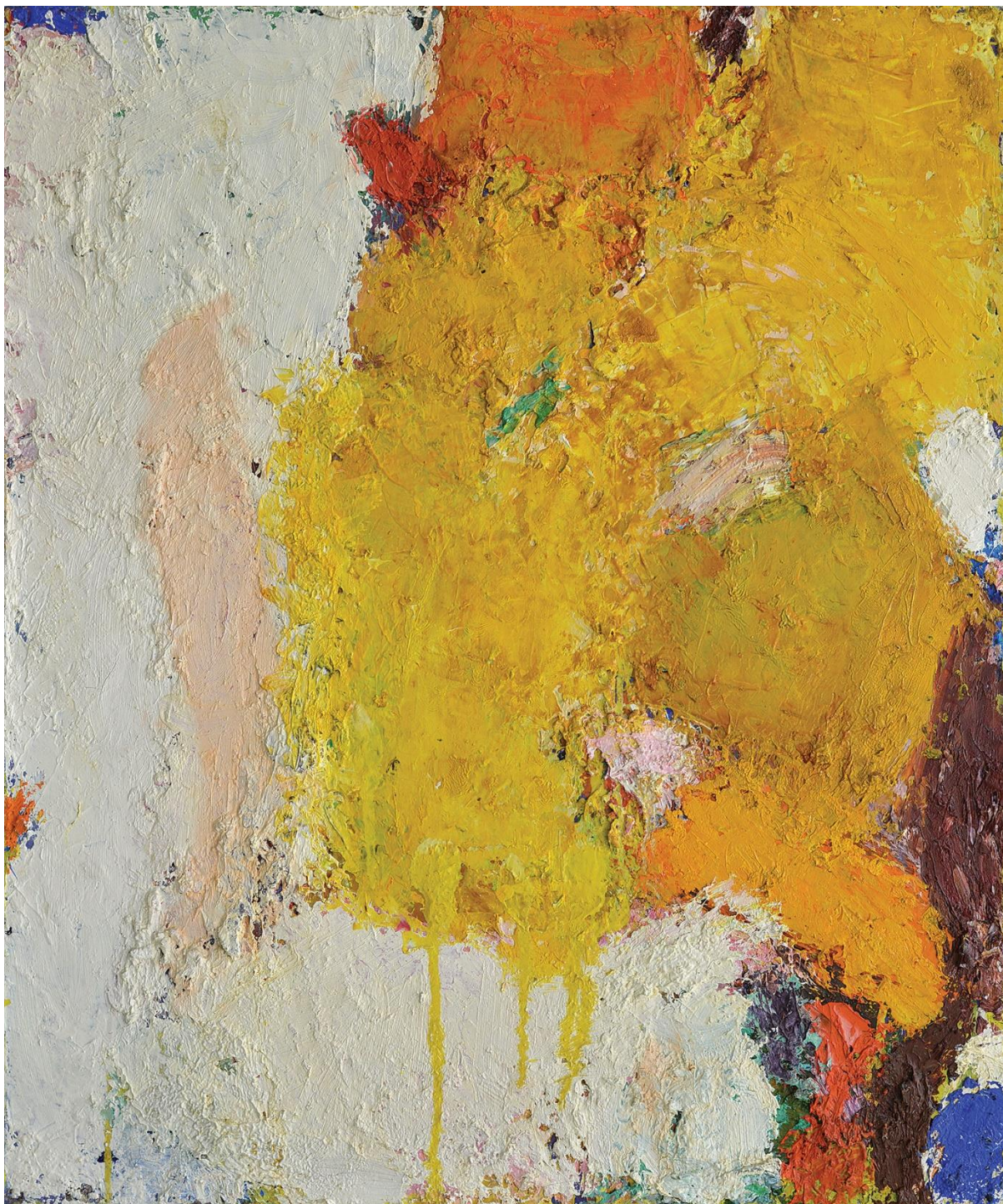

Рис. 7. Тиберій Сільваші «Живопис», 1996

Рис. 8. Тиберій Сільваші «Монохромі», 2014

Рис. 9. Тиберій Сільваші «До проекту Крила», 2008

Рис. 10. Тиберій Сільваші. «До проекту Крила-2», 2008

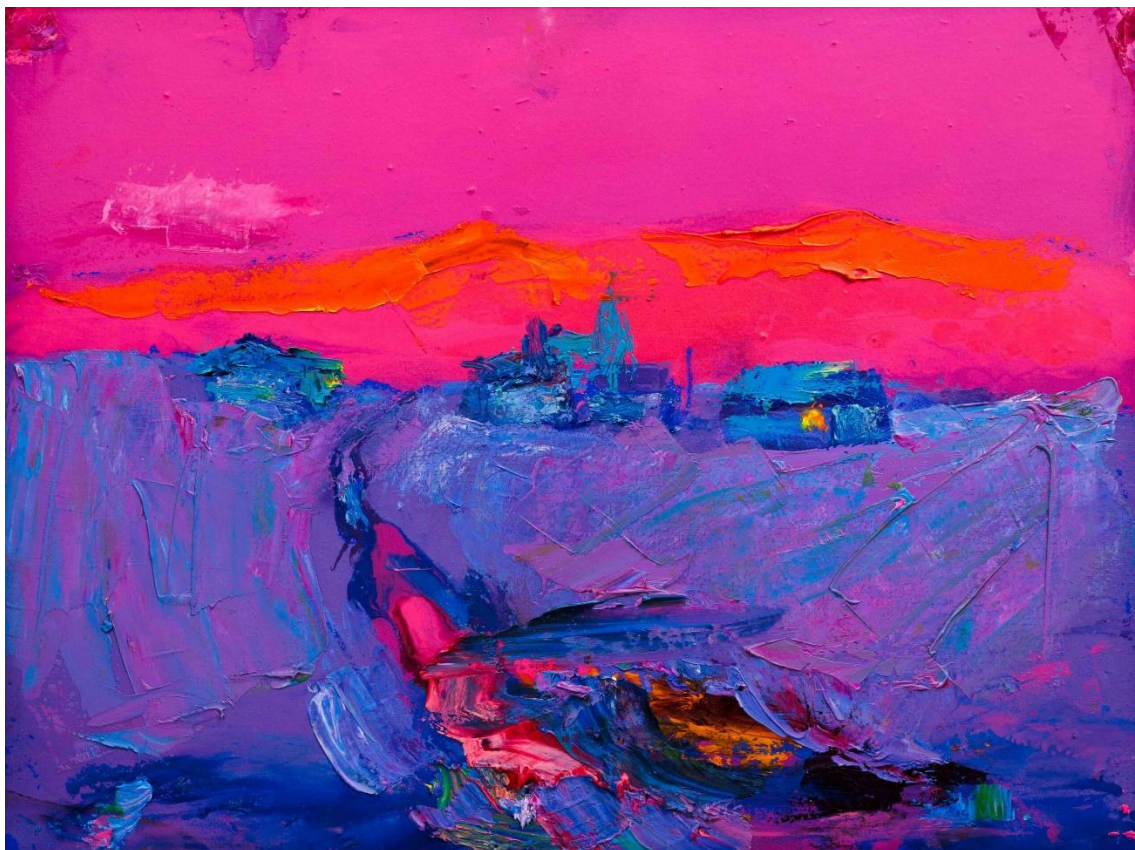

Рис 11. Анатолій Криволапа «Підніжжя Карпат», 2020

Рис. 12. Густав Клімт «Поцілунок», 1908-1909.

Рис. 13. Олександр Животков. Із серії «Дорога (Протасів яр)», 2004.

Додаток Б

Ескізні пошуки абстрактних живописних робіт «Від хаосу до гармонії»

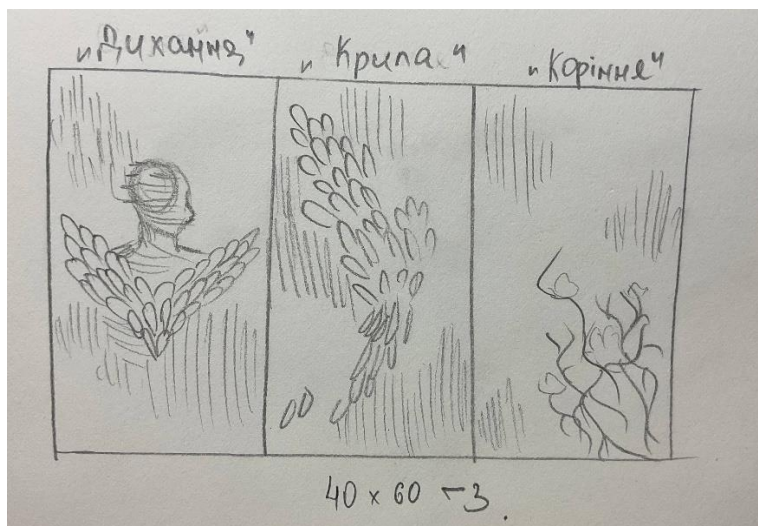

Рис.14

Рис.15

Рис. 14, 15 Пошукові нариси композицій до серії абстрактних живописних робіт «Від хаосу до гармонії», створені для передання як метафори емоційного стану та почуттів людини.

Рис. 16. Ліва робота живописної серії «Від хаосу до гармонії», «Дихання»

Рис 17. Центральна робота живописної серії «Від хаосу до гармонії»,
«Крила»

Рис. 18. Права робота живописної серії «Від хаосу до гармонії», «Коріння».

Рис. 19. Абстрактна живописна серія робіт «Від хаосу до гармонії».

РЕЗЮМЕ

Степаненко С.О. Серія трьох абстрактних робіт

«Дихання», «Крила», «Коріння»

Актуальність теми: Сьогодні житловий простір важливий не тільки для зручності, а й для того, щоб людина почувалась комфортно психологічно. Інтер'єр це не просто приміщення, а й спосіб показати свою індивідуальність. Живопис допомагає зробити інтер'єр особливим, створює потрібний настрій і додає простору душевності.

Особливо це важливо зараз, коли багато інтер'єрів мають однаковий вигляд і виглядають нудно через стандартизацію. Використання авторських картин дозволяє уникнути такої одноманітності та зробити інтер'єр унікальним і цікавим. Тому вивчення ролі живопису в оформленні житлових приміщень є актуальним і допоможе зрозуміти, як покращити комфорт і красу в повсякденному житті.

Мета роботи: Вивчити роль живопису як одного з засобів оформлення житлових інтер'єрів та використати в результаті досліджень створення живописного утворення.

Об'єкт дослідження: Художні засоби оформлення сучасного житлового інтер'єру.

Предмет дослідження: Живописна робота як художній елемент інтер'єру.

Методи дослідження: Аналіз художніх і наукових джерел на тему дослідження; вивчення та аналіз аналогів; вивчення основних властивостей інтер'єрного живопису; розробка концепції живописного твору; практичне виконання.

Результати: В ході виконання роботи було досліджено та проаналізовано особливості інтер'єрного живопису як ключового компонента сучасного художньо-дизайнерського середовища. Встановлено, що він виконує не лише декоративну функцію, а й активно впливає на формування простору, його емоційне та композиційне сприйняття. Окрему увагу було приділено абстрактному, реалістичному та декоративному живопису як найбільш поширеним напрямкам у сучасному дизайні. Було сформовано проблему взаємодії живопису з архітектурою та дизайном, де художній твір виступає інструментом просторової організації та естетичного підсилення інтер'єру. Досліджено роль колористики, її психологічний вплив та здатність змінювати візуальне сприйняття приміщення за допомогою контрасту, тональної гармонії та взаємодії кольору зі світлом.

На основі виконаних досліджень виконано та представлено у фінальній частині художній проект, який складається з серії трьох абстрактних робіт із використанням золотої поталі. Обґрунтовано концепцію творів, їхнє стилістичне рішення, колористичну гаму та техніку виконання.

Визначено, що поєднання синього, білого, бежевого та золотого кольорів забезпечує гармонійне емоційне сприйняття та високу декоративну виразність, а використання золотої поталі підсилює світлову динаміку робіт і сприяє їхній інтеграції в інтер'єрний простір.

Ключові слова: абстракція, інтер'єр, простір, світло, живопис, архітектура, дизайн, колористика, психологічний вплив, естетика, візуалізація, емоційний стан.